

Pyhännän koulukuljetussääntö

Hyväksytty: Sivistyslautakunta 12.6.2014

Otetaan käyttöön: 1.8.2014

Korvaa säännön: Koululautakunnan 13.5.2003 hyväksymä koulukuljetuksen ohjeistus

1. Yleistä

Tämä sääntö sisältää ne periaatteet, joiden mukaan esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaille myönnetään Pyhännän kunnan kustantama koulukuljetus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä sekä annetaan ohjeita koulukuljetusten hakemiseen, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalta.

Koulukuljetussäännön on tarkoitus toimia kuljetuksista päättävän viranhaltijan päätösten tukena, tiedonjakajana kuljetuksista vastaaville autoilijoille sekä huoltajille.

Sääntöä on valmisteltu sivistysosastolla viranhaltijatyönä ja yhteistyössä sivistyslautakunnan jäsenien kanssa.

Pyhännällä esiopetusta järjestetään Pyhännän koulun yhteydessä olevassa rivitalossa sekä perusopetusta Pyhännän koululla.

”Perusopetuslaki 32 §. Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

Sivistysosaston osastopäällikkö päättää koulukuljetuksesta. Laaditusta ohjeistuksesta poiketaan vain sivistyslautakunnan päätöksellä.

Perusopetuslailla määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen. Koulukuljetuksella tarkoitetaan oppilaalle maksutonta kuljetusta, jonka kunta voi järjestää joko yleisillä, tilaamallaan tai hankkimallaan kulkuneuvolla tai myöntämällä oppilaan kuljettamista tai saattamista varten riittävä avustus. Koulukuljetus järjestetään oppilaalle kaksi kertaa päivässä; aamulla kotoa kouluun ja paluukyyti koulusta kotiin. Pyhännällä opetusta järjestetään vain Pyhännän koululla (=lähikoulu). Muuhun kuin lähikouluun (esim. naapurikunta) menevien oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa koulumatkan ja mahdolliset kuljetukset sekä vastaavat kuljetuskustannuksista.

Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat järjestää lastensa koulumatkat, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä, ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista. Jos oppilas ei käytä kunnan hänelle myöntämää koulukuljetusta, huoltajan tulee ilmoittaa tästä kirjallisesti koululle tai sivistysosastolle.

Koulukuljetus järjestetään tai korvataan myös oppilaan jälki-istunnosta tai ”laiskanläksyn” jälkeen.

Lapsella on oikeus myös kävelymatkaan. Koulumatkojen kulkeminen kävellessä edistää terveyttä. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omaan koulumatkasta selviytymiseensä muiden koululaisten tavoin. Itsenäinen selviytyminen vahvistaa lapsen itsetunnon kehittymistä. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

2. Kuljetuksen myöntämisen perusteet

Koulukuljetuksesta päätetään perusopetuslain ja sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti. Päätökset tehdään lukuvuosiakohtaisesti ja oikeus kuljetukseen voi koskea koko lukuvuotta tai sen osaa. Mikäli oppilas ei käytä kunnan järjestämää koulukuljetusta, huoltajan tulee ilmoittaa asiasta kirjallisesti opetuksen järjestäjälle.

Koulumatkan pituus

Esiopetuksen ja perusopetuksen oppilas on oikeutettu maksuttomaan kuljetukseen kun oppilaan koulumatka lyhyintä käyttökelpoista reittiä Pyhännän koululle on 5 km tai enemmän.

Oppilailla on mahdollisuus omavastuullisesti kustannettuun kuljetukseen koulumatkan ollessa alle 5 km. Kuljetuksen omavastuuna laskutetaan sivistyslautakunnan päättämä kulloinkin voimassa oleva omavastuuosuus. Omavastuuosuutta ei peritä, jos esiopetuksen oppilaalla on tien vaarallisuuden tai asiantuntijalausannon perusteella oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Mikäli lapsi kuuluu erityis- huoltolain piiriin, omavastuuosuutta ei peritä.

Koulumatka on oppilaan päivittäinen matka kotoa kouluun. Koulumatka mitataan kotiportilta (= oman pihatien ja yleisen tien liittymä) koulun portille (koulun pihaan ja kouluun johtavan tien liittymä) lyhintä käyttökelpoista reittiä. Pyörä- ja kävelytiet sekä yleisessä käytössä olevat kunnan avustamat yksityistiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan oppilas voidaan velvoittaa kulkemaan pysäkillä tai kuljetuksen lähtöpaikalle lähes sama matka, mitä on kuljetuksen järjestämiseen muutenkin.

Pyhännän koulun portti on Koulutie 8 A:n liittymä.

Kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta järjestää kuljetuksia aamu- ja iltapäivätoimintaan/-toiminnasta. Vanhemmat vastaavat lapsen matkasta toimintapaikan ja kodin välillä. Kuitenkin ne koulukuljetuksen piiriin muutoinkin kuuluvat lapset, jotka voivat toimintaan tullessaan tai sieltä

kotiin lähtiessään käyttää olemassa olevia kuljetusvuoroja, voidaan kuljettaa kotiin **mikäli vuoroissa on tilaa**. Päivähoitopaikan ja koulun välille kuljetus järjestetään vain poikkeustapauksissa.

Koulumatkan pituuden tarkistukset suoritetaan tarvittaessa sivistystoimen suorittamana.

Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka, tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Koulumatkan turvallisuuden arviointiperusteena käytetään Destian määrittelemiä koulumatkan turvallisuuden arviointiohjeita.

Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen, tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Koulumatka saattaa olla liian vaikea esim. oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on esim. terveydellisistä syistä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin.

Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella edellyttää aina asiantuntijan (lääkäri, psykologi, tai muu asiantuntija) lausuntoa. Esioppilaan kohdalla kuljetustarpeen arvioinnissa voidaan käyttää varhaiskasvatuksen ja erityisopetuksen asiantuntemusta. Erityisoppilaan kohdalla voidaan käyttää myös kuntoutusohjaajan asiantuntemusta.

Asiantuntijalausunnosta tulee ilmetä kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi se, millä kulku-
muodolla kuljetuksen edellytetään tapahtuvan, ja selkeästi se, mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä edellytetään.

Asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia.

Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhyemmäksikin ajaksi.

Yhteishuoltajuus

Kuljetus järjestetään oppilaan väestörekisteriin merkittyyn osoitteeseen. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota (KHO 2006/540).

Väliaikainen asuinpaikan muutos

Oppilaan perhekunta voi ennalta arvaamattomissa kiinteistövahingoissa (tulipalo, vesivahinko, homeongelmat) joutua väliaikaisesti vaihtamaan asuinpaikkaa. Pyhännän kunta vastaa kuljetuksesta Pyhännän koululle, mikäli väliaikainen asuinpaikka sijaitsee Pyhännän kunnan alueella ja koulumatka on yli 5 km, tai muut erityisperusteet kuljetuksen järjestämiseksi täytyvät.

Oppilaan huoltajien vapaa-ajan matkoista tai muista vastaavista syistä johtuva oppilaan väliaikainen asuminen muualla kuin vakinaisessa osoitteessa ei tuo koulukuljetusoikeutta.

Lastensuojelulain mukainen lapsen sijoitus ja huostaanotto

Jos pyhäntäläinen oppilas on Pyhännän perusturvaosaston toimesta lastensuojelulain perusteella sijoitettu Pyhännälle muuhun, kuin oppilaan väestörekisterikeskukseen tallennettuun osoitteeseen/perheeseen, järjestetään kuljetus, jos perusopetuslain ja tämän kuljetussäännön mukaiset edellytykset täyttyvät. Vastaavalla tavalla toimitaan, jos vieraspaikkakuntalainen sijoitetaan lastensuojelulain perusteella Pyhännän kuntaan. Jos pyhäntäläinen oppilas sijoitetaan lastensuojelulain perusteella toiseen kuntaan, sijoituskunta järjestää koulukuljetuksen.

Vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Oppilaan käydessä huoltajan anomuksesta koulua vieraassa kunnassa koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

3. Koulukuljetuksen järjestämisen periaatteet

Koulukuljetukset järjestetään pääsääntöisesti halvinta kulkuneuvoa käyttäen päätien varresta. Julkisen liikenteen vuorotarjontaa täydennetään kunnan järjestämällä kuljetuksilla, jotka ovat linja-autolla tai takseilla ajettavia reittejä. Kuljetusreitit suunnitellaan vuodeksi kerrallaan. Lukujärjestys pyritään suunnittelemaan niin, että kuljetustarve on mahdollisimman pieni. Kaikki kuljetuksia koskevat päätökset tehdään Pyhännän sivistysosastolla.

Linja-auto- ja taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle -kuljetuksina, vaan oppilaiden kuljetus voidaan järjestää lähimpään tienhaaraan, linja-autopysäkille tai muuhun liikenteellisesti turvalliseen paikkaan. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita kuljetusmuotoja. Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla.

Koulukuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Kuitenkin, mikäli lapsella on pysyvä hoitopaikka, voidaan kuljetus sopia suoritettavaksi tästä hoitopaikasta/ tähän hoitopaikkaan, jos kuljetuksen järjestämisen ehdot täyttyvät samoin kuin kotoa kuljetettaessa. Näin voidaan menetellä, mikäli vuoroissa on tilaa.

Perusopetuslain mukaan alakoulun oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2,5 tuntia päivässä. Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttäneen tai perusopetuslain 17 § 2 momentin tarkoittamassa erityisopetuksessa olevan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää kuitenkin enintään 3 tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Koulumatkaan sisältyvät kotoa pysäkille tai kuljetuksen lähtöpaikalle oppilaan omatoimisesti kulkema matka. Tämän matkan kulkemiseen esioppilaiden-4 luokkalaisten lasketaan käyttävän aikaa enintään 15 minuuttia kilometrille ja 5-9 luokkalaisten enintään 10 minuuttia kilometrille.

Kuljetuksesta maksettava avustus

Mikäli oppilaan asuinalueella ei ole kunnan järjestämää koulukuljetusta, tai oppilas ei käytä kunnan järjestämää kuljetusta, oppilaan huoltajalle voidaan maksaa kuljetusavustusta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Kuljetusavustuksena voidaan maksaa 0,20 €/km. Kuljetusavustuksen myöntämisestä päätetään oppilaskohtaisesti enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Avustus maksetaan syys- ja kevätlukukauden lopussa. Avustuksen maksamista varten sivistystoimesta on saatavilla lomakkeita, joilla maksatusta varten tarvittavat tiedot pyydetään.

Kuinka koulukuljetusta tai korvausta haetaan

Jos oppilaan koulumatka on yli 5 km, kuljetusta ei tarvitse erikseen hakea. Koulumatkan ollessa alle 5 km, kuljetusta haetaan erikseen. Kuljetushakemuslomakkeita saa kunnan kotisivulta, koululta tai sivistystoimistosta. Hakemukset palautetaan sivistystoimistoon, osoite Koulutie 8 A, 92930 Pyhännä.

Muiden oppilaiden matkustaminen koulukuljetuksissa

Pyhännän kunta antaa kuljetuksen suorittajille luettelon kuljetettavista oppilaista. Luettelosta ilmenee oppilaan nimi, kouluaste ja osoite. Luetteloon merkityt oppilaat ovat tilausliikenteessä ensisijaisesti kuljetettavia. Reiteillä voi kulkea myös muita oppilaita/asiakkaita, mikäli autoissa on tilaa. Muilta kuin luetteloon merkityiltä oppilailta/asiakkailta peritään linja-autoliikenteen lipputaksan mukainen maksu.

Linjaliikenteen reitit ovat avoimia kaikille käyttäjille. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoroja voivat käyttää myös ne oppilaat, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen. Näistä matkoista oppilaat maksavat linja-autoliikenteen lipputaksojen mukaisesti.

4. Kuljetuksen aikana

Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja taksissa on pidettävä turvavyöt kiinni.
- Linja-auton tai taksin kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Taksikuljetuksissa olevien oppilaiden huoltajien tulee ilmoittaa taksiautoilijalle/taksien yhdyshenkilölle, jos oppilas ei tarvitse koulukyytiä esim. sairauden tai muun syyn takia. Kaupunki perii oppilaskuljetuksen kustannukset huoltajilta, mikäli oppilaan ilmoittamattoman poissaolon vuoksi yksittäinen matka ajetaan turhaan.
- Taksiautoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista, ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Koulutaksin kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa. Oppilaiden urheiluvälineet tulee kuljetuksen ajaksi suojata asianmukaisesti (luistimiin teräsuojukset, sukset suksipussissa tai tiiviisti yhteen sidottuina).
- Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy taksipysäkiltä tai lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kodista. Oppilaan tulee olla ajoissa (vähintään 5 min ennen merkittyä lähtöaikaa) taksipysäkillä.
- Koulukuljetus (taksi tai linja-auto) voi poikkeuksellisesti olla myöhässä erityisen huonon ajokelin tai muun erityisen syyn takia, kuitenkin enintään 15 minuuttia. Jos myöhästyminen on toistuvaa, kuljetusaikataulua ja reittiä on tarkistettava ja mahdollisista muutoksista ilmoitettava kuljetuksessa oleville oppilaille, kouluille ja kaupungin koulukuljetuksesta vastaaville.
- Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkiltä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Linja-autoa käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Hämärän ja pimeän aikana tulee käyttää heijastinta.
- Linja-autoilla kuljettaessa matkaoikeus osoitetaan koulumatkakortilla. Oppilaan tulee huolehtia hänelle annettusta koulumatkakortista. Jos koulumatkakortti rikkoutuu, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asiasta sivistysosaston toimistosihteerille tai rehtorille. Mikäli kortti hukkuu tai se rikkoutuu, veloitetaan oppilaalta korttimaksu.
- Takseissa kulkevat oppilaat eivät tarvitse erillistä korttia matkaoikeuden osoittamiseen.
- Oppilaan on itse kustannettava ne matkat, jotka hän joutuu kulkemaan ilman älykorttia kortin katoamisen tai itse aiheutetun kortin vioittumisen takia tai silloin, kun on unohtanut älykortin kotiin.

5. Poikkeustilanteet

Onnettomuudet

Perusopetuslain 34 §:n mukaan esi- ja perusopetuksen oppilaalle koulussa tai koulumatkalla sattuneen tapaturman välitön hoito on oppilaalle maksutonta. Pyhännän esi- ja perusopetuksen oppilaat on vakuutettu koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä.

Mikäli huoltaja on ilmoittanut, että oppilas ei käytä kunnan tarjoamaa koulukuljetusta, tai oppilaalla ei ole oikeutta kunnan järjestämään koulukuljetukseen koulumatkan pituuden tai muun perusteen vuoksi, ja huoltajan kuljettaessa lasta kouluun sattuu liikenneonnettomuus, liikennevakuutus on ensisijainen henkilövahinkojen korvaaja.

Vakavassa liikenneonnettomuudessa, jossa sattuu henkilövahinkoja, poliisi vastaa tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Vakavuusasteeltaan lievemmän onnettomuuden sattuessa koulu on velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajille tapahtuneesta.

Poikkeaminen koulumatkalla

Oppilaan koulumatkaksi katsotaan hänen matkansa suorinta tietä kodin ja koulun välillä. Kuljetusoppilaiden kohdalla koulumatkaksi katsotaan oppilaan lyhin matka kotoa kuljetusreitinvarteeseen ja kunnan järjestämän tai osoittaman kuljetuksen käyttäminen. Koulumatkaksi ei katsota sitä, että oppilas poikkeaa koulureitiltä tai ei käytä hänelle määriteltyä koulukuljetusta tai vastaavasti menee koulukuljetuksessa tai muuta liikennettä käyttäen muualle kuin suoraan kotiinsa. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

Auto ei saavu pysäkille

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Oppilaan tulee odottaa kyytiä 15 minuuttia ilmoitetusta pysäkiltä lähtöajasta.

Kovat pakkaset

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan.

Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon. Liikennöitsijä ja huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollisia laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan koulun rehtorille, sivistystoimistoon tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki koululle tai sivistysosastolle tulee valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Vakavista, kuten liikennelainsäädännön rikkomuksista tulee asianosaisen ottaa suoraan yhteyttä poliisiin. Huoltajan mahdollisesti tehdessä ilmoituksen hän ottaa yhteyttä myös koulun rehtoriin.

Liikennöitsijä/taksiryttäjä osoittaa oppilaalle pysäkin/kokoontumispaikan (linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka). Jos oppilaan huoltajan ja liikennöitsijän välillä on erimielisyyttä pysäkin paikasta, kunta päättää lopullisen paikan.

6. Liikenneturvallisuus

Pyhännän kunta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. Kuljetusoppilaille järjestetään turvallisuuskoulutusta yhteistyössä liikennöitsijöiden ja palo- ja pelastustoimen sekä poliisin kanssa.

Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että esiopetuksen ja koulunsa aloittaville, mutta myös vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Ensimmäisen ja toisen luokan oppilaita ei ole suositeltavaa päästää kouluun polkupyörällä. Pyöräilykypärän ja heijastimen käyttö sekä polkupyörän ajovalojen käyttö pimeällä on tieliikennelain mukaan pakollista.

Muistilista oppilaan, kodin, koulun ja kuljettajan vastuista ja tehtävistä koulukuljetuksessa.

OPPILAS:

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, jolloin kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä
- istuu penkille ja kiinnittää turvavyön
- automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistuu autosta viivyttämättä
- tien ylityksessä odottaa, kunnes kuljetusauto on jatkanut matkaa
- ymmärtää pelisäännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä

VANHEMMAT HUOLEHTIVAT, ETTÄ OPPILAS:

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- on pukeutunut sään mukaisesti
- käyttää pimeällä heijastinta
- kuljetusreitin varteen tai kouluun pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää
- käyttää ajovaloja pimeällä pyöräillessään
- oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna
- Vanhemmat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, vanhemmat ilmoittavat poissaolosta suoraan liikennöitsijälle sekä koululle. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.
- oppilaalla on oikeus kävelymatkaan

KOULUN VASTUU:

- koulu aika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaika
- vuosittain koulussa käsitellään koulukohtaiset koulukuljetusten pelisäännöt
- tässä mainittuja pelisääntöjä koulu voi käyttää pohjana
- koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana
- koulu arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä

KULJETTAJAN VASTUU:

Valmistautuminen ajoon

- positiivinen asenne tehtävän suorittamiseen
- asianmukainen asu
- koulukyytikilpi paikallaan

Ajokunto

- vaativa ja riskialtis kuljetustehtävä edellyttää kuljettajalta sekä fyysisestä että henkisestä kunnosta huolehtimista.
- väsymys heikentää ajokykyä

Ajoreitti

- kuljetettavien lista aina mukana
- mahdollisten muutosten huomioiminen päivittäin

Auton kunto

- auto on määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti
- turvavyöt kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

- kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille
- kuljetusreittejä koskevat kuljetuslistat on tarkoitettu vain niitä ajaville kuljettajille
- kuljetuslistat eivät ole julkisia asiakirjoja eikä niissä olevia tietoja saa luovuttaa ulkopuolisille
- autoilija / liikennöitsijä vastaa listojen huolellisesta säilyttämisestä ja huolehtii vanhojen listojen asianmukaisesta hävittämisestä

Kuljettajan tehtävät ajon aikana

- tupakoiminen on kiellettyä ajon tai koululla odotuksen aikana
- esittäytyminen uuden lukuvuoden alkaessa
- varmistettava, että oppilaille on turvavyö kiinni
- ajaminen liikennesääntöjä noudattaen
- koulukuljetusreitien ajaminen tilauksen mukaisesti
- yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen
- pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljetettaville
- pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa
- oppilaiden sijoittaminen kuljetettavien koko huomioiden
- kuormitusmääräysten noudattaminen
- liikuntavälineiden kuljettaminen
- järjestyksenpito autossa
- ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan ja koululle ja/tai sivistysosastolle
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen
- erityistä huolenpitoa vaativien (esim. näkörajoitteisten) oppilaiden huoltaminen vastaanottavalle henkilölle saakka
- kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös
- vanhempien kuljetusmuutostoiveista ilmoittaminen kuljetuksen tilaajalle
- kääntöpaikan turvallisuuden varmistaminen
- puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta
- myös kuljettaja on työssään oheiskasvattaja